

فهرست مطالب

پیش‌گفتار	۹
فصل اول: کلیات و مفاهیم	۱۳
۱-۱- فسخ نکاح	۱۳
۱-۱-۱- فسخ از لحاظ لغوی	۱۳
۱-۱-۲- فسخ در معنای اصطلاحی (فقهی و حقوقی)	۱۴
۲-۱- جهات افتراق طلاق با فسخ	۱۶
۳-۱- عیوب موجب فسخ نکاح	۱۹
۱-۳-۱- منظور از عیب	۱۹
۲-۳-۱- تعریف عیب از نظر فقهاء	۲۰
۱-۲-۳-۱- عیب مشترک	۲۰
۲-۲-۳-۱- عیوب ویژه مرد	۲۱
۱-۲-۲-۳-۱- خصاء	۲۲
۲-۲-۲-۴-۱- عِنِّ	۲۵
۳-۲-۲-۳-۱- مقطوع بودن آلت تناسلی	۲۹
۳-۲-۳-۱- عیوب ویژه زن	۳۰
۱-۳-۲-۳-۱- قَرْن	۳۰
۲-۳-۲-۳-۱- جُذام	۳۱
۳-۳-۲-۳-۱- بَرَص	۳۱
۴-۳-۲-۳-۱- اِفْضَاء	۳۲
۵-۳-۲-۳-۱- زمین‌گیری	۳۲
۶-۳-۲-۳-۱- نابینایی از دو چشم	۳۲
۴-۱- پیدایش بیماری‌های جدید و پیشرفت و تحولات علم پزشکی	۳۳
۱-۴-۱- بیماری ایدز	۳۴
۲-۴-۱- بیماری اختلال واژینیسیموس	۳۵
۳-۴-۱- بیماری لوپوس	۳۵
۴-۴-۱- بیماری سفلیس	۳۵
۵-۴-۱- بیماری MS	۳۵

فصل دوم: تأثیر درمان عیوب نکاح بر حق فسخ به دلیل پیشرفت علم پزشکی

- و پیدایش بیماریهای جدید ۴۱
- ۱-۲- بررسی دیدگاه‌های راجع به تأثیر درمان عیوب بر حق فسخ ۴۲
- ۱-۱-۲- نظریه زوال حق فسخ با درمان عیب ۴۲
- ۲-۱-۲- رفع عیوب مانع وظایف زناشویی ۴۷
- ۳-۱-۲- عدم صدق عنوان عیب بر عیب درمان شده ۴۸
- ۲-۲- نظریه بقاء حق فسخ ۴۹
- ۱-۲-۲- تعبد بر نصوص ۴۹
- ۲-۲-۲- اصل استصحاب ۵۰
- ۳-۲- امکان اجبار فرد معیوب به درمان ۵۰
- ۱-۳-۲- دلایل عدم وجوب درمان ۵۱
- ۱-۱-۳-۲- اصل عملی ۵۱
- ۲-۱-۳-۲- قاعده نفی عسر و حرج ۵۲
- ۳-۱-۳-۲- ذی حق نبودن زوج در درمان عیب ۵۲
- ۲-۳-۲- هزینه درمان عیب ۵۴
- ۳-۳-۲- مدت زمان درمان عیب ۵۵
- ۴-۲- نظریه محدود نبودن عیب‌ها به موارد یاد شده در روایات ۵۸
- ۵-۲- ضرورت تحول در عیوب موجب فسخ نکاح ۶۴

فصل سوم: بررسی فقهی و حقوقی توسعه و تضییق عیوب موجب فسخ نکاح

- ۱-۳- مبحث اول: بررسی توسعه یا تضییق عیوب موجب فسخ نکاح ۷۵
- ۱-۱-۳- گفتار اول: بررسی دیدگاه‌های مطرح در فقه ۷۶
- ۱-۱-۱-۳- دیدگاه‌های متفاوت در فقه شیعه در باب عیوب ۷۷
- ۱-۱-۱-۱-۳- دیدگاه نخست ۷۷
- ۲-۱-۱-۱-۳- دیدگاه دوم؛ فقه شیعه ۷۷
- ۲-۱-۱-۳- ادله حصری بودن عیوب نکاح ۷۸
- ۱-۲-۱-۱-۳- سنت ۷۸
- ۲-۲-۱-۱-۳- اجماع ۸۰
- ۳-۲-۱-۱-۳- قاعده لزوم ۸۰
- ۲-۱-۳- گفتار دوم: ارزیابی ادله حصری بودن عیوب نکاح ۸۱
- ۱-۲-۱-۳- نقد اجماع ۸۱
- ۲-۲-۱-۳- ارزیابی روایت‌ها ۸۱
- ۳-۲-۱-۳- نقد اصل لزوم ۸۵

فهرست مطالب □ ۷

۸۵	..... ۳-۱-۲-۴- عیوب فسخ نکاح
۸۸	..... ۳-۱-۲-۵- قیاس اولویت
۸۸	..... ۳-۱-۲-۶- لازم الوفا بودن شروط بنایی
۸۹	..... ۳-۱-۲-۷- خیار تدلیس در نکاح
۹۱	..... ۳-۱-۲-۸- زمانه
۹۲	..... ۳-۱-۲-۹- دریافت حکمت یا ملاک موجبات فسخ
۹۴	..... ۳-۱-۳- گفتار سوم: دلایل عمده شهید ثانی
	..... ۳-۲- مبحث دوم: بررسی حقوقی فسخ نکاح با توجه به رویه قضایی و آراء صادره از
۹۸	..... مراجع قضایی کشور و آرای فقهی
۹۸	..... ۳-۲-۱- گفتار اول: بررسی حقوقی فسخ نکاح
۱۰۰	..... ۳-۲-۱-۱- قواعد عمومی فسخ نکاح
۱۰۰	..... ۳-۲-۱-۱-۱- فسخ یک عمل حقوقی رضائی است
۱۰۱	..... ۳-۲-۱-۱-۲- فسخ نکاح در زمان عده رجعی
۱۰۲	..... ۳-۲-۱-۱-۳- اسقاط و انتقال حق فسخ
	..... ۳-۲-۱-۲- کنوانسیون ۱۹۷۰ در خصوص تشخیص طلاق و جداسازی قانونی
۱۰۳	..... یا فسخ نکاح
۱۰۳	..... ۳-۲-۱-۲-۱- کشورهای امضاءکننده کنوانسیون حاضر
۱۱۱	..... ۳-۲-۲- گفتار دوم: رویه قضایی و اتفاق آراء و آرای فقهی و فتاوی علما
۱۱۱	..... ۳-۲-۲-۱- تقاضای فسخ نکاح در صورت جنون زوج در زمان افاقه
۱۱۱	..... ۳-۲-۲-۲- اتفاق آراء
۱۱۱	..... ۳-۲-۲-۳- نظر کمیسیون
۱۱۱	..... ۳-۲-۲-۴- حق فسخ نکاح به علت باکره نبودن
۱۱۲	..... ۳-۲-۲-۵- نظر ابرازی
۱۱۲	..... ۳-۲-۲-۶- نظر کمیسیون
۱۱۳	..... ۳-۲-۳- گفتار سوم: فسخ نکاح در عقد موقت
۱۱۳	..... ۳-۲-۳-۱- اتفاق آراء
۱۱۳	..... ۳-۲-۳-۲- نظر کمیسیون
۱۱۳	..... ۳-۳- مبحث سوم: آراء صادره از مراجع قضایی کشور
	..... ۳-۳-۱- رای شماره ۱۰۰؛ خواسته زوجه فسخ نکاح بوده است صدور حکم به
۱۱۳	..... استناد ماده ۱۱۳۰ غیر موجه است
	..... ۳-۳-۲- رأی شماره ۱۰۱. مطابق ماده ۱۱۲۲ ق.م.عنن به شرط اینکه ولو یک بار
۱۱۵	..... عمل زناشویی را انجام نداده باشد موجب حق فسخ برای زن خواهد بود
۱۱۶	..... ۳-۳-۳- فوریت خیار فسخ نکاح

۸ □ ضرورت بازنگری عیوب موجب فسخ نکاح

- ۱۱۸..... ۳-۳-۴- تقاضای فسخ نکاح به دلیل ازدواج قبلی
- ۱۱۹..... ۳-۳-۵- فسخ نکاح
- ۱۱۹..... ۳-۳-۵-۱- میزان مهریه در صورت فسخ عقد نکاح
- ۱۲۴..... ۳-۳-۵-۲- ازدواج موقت از مصادیق تأهل موجب خیار تدلیس در نکاح
- ۱۳۰..... ۳-۳-۵-۳- تقاضای فسخ نکاح به علت عقب ماندگی ذهنی زوجه
- ۱۳۷..... نتیجه‌گیری و پیشنهادات
- ۱۴۳..... ضمائهم: فتاوی مراجع تقلید معاصر
- ۱۸۷..... منابع